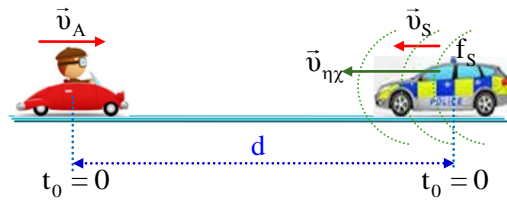

Φαινόμενο Doppler - Ο παρατηρητής δεν έχει λάβει όλα τα κύματα της πηγής - Ένα 2ο Θέμα.

Δύο αυτοκίνητα A και S αρχικά είναι ακίνητα σε απόσταση d και το μεν S φέρει πηγή εκπομπής ηχητικών κυμάτων, το δε A δέκτη λήψης ηχητικών κυμάτων. Την χρονική στιγμή $t_0=0$ τα αυτοκίνητα A και S αρχίζουν να κινούνται αντίρροπα προς συνάντησή τους με σταθερές ταχύτητες $v_A = 0,145v_{\eta\chi}$ και $v_S = 0,05v_{\eta\chi}$ αντίστοιχα

(όπου $v_{\eta\chi}$ η ταχύτητα διάδοσης του ήχου στον αέρα

της περιοχής). Ταυτόχρονα την $t_0=0$ η πηγή του αυτοκινήτου S αρχίζει να εκπέμπει αρμονικά ηχητικά κύματα. Μέχρι κάποια στιγμή $t=t_2$ και πριν την συνάντηση των δύο κινητών ο δέκτης του αυτοκινήτου A έχει λάβει το 90% των κυμάτων που έχει εκπέμπει έως τότε η πηγή του αυτοκινήτου S. Μέχρι εκείνη τη στιγμή το αυτοκίνητο A έχει διανύσει διάστημα:

α) $s=0,35d$

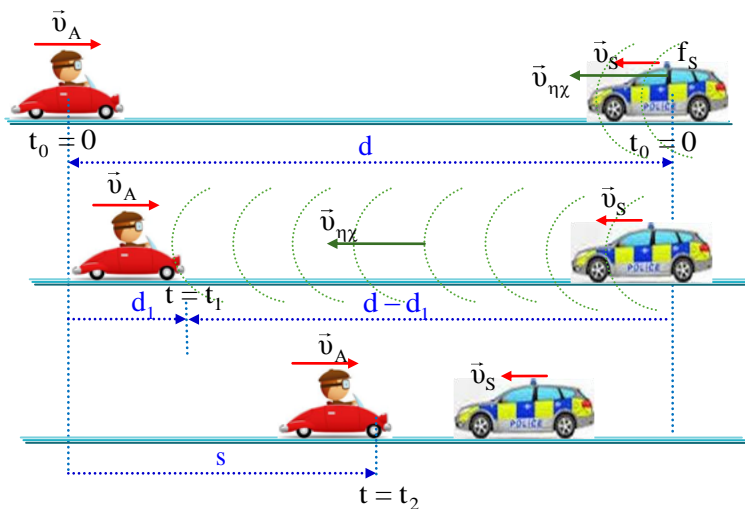
β) $s=0,45d$

γ) $s=0,50d$

δ) $s=0,60d$.

Επιλέξτε με δικαιολόγηση τη σωστή πρόταση.

Η απάντηση !

Ο δέκτης A λαμβάνει τα ηχητικά κύματα την χρονική στιγμή $t=t_1$ όταν έχει διανύσει διάστημα d_1 ... Μέχρι τότε το αυτοκίνητο A διήνυσε διάστημα $d_1=v_A t_1$ και ο ήχος $d-d_1=v_{\eta\chi} t_1$ από τις οποίες με πρόσθεση βρίσκουμε το χρόνο t_1 που αρχίζει η λήψη των ηχητικών κυμάτων ... $d = (v_A + v_{\eta\chi}) t_1 \Rightarrow$

$$t_1 = \frac{d}{v_A + v_{\eta\chi}} \quad (1). \quad \text{Τα κύματα αυτά λαμβάνονται με συχνότητα } f_A = \frac{v_{\eta\chi} + v_A}{v_{\eta\chi} - v_S} f_s.$$

Έστω τώρα ότι μέχρι τη χρονική στιγμή $t=t_2$ ο δέκτης A έχει λάβει το 90% των κυμάτων που έχει εκπέμψει η πηγή S.

Μέχρι τότε η πηγή έχει εκπέμψει κύματα για χρόνο $t_2-t_0=t_2$ με συχνότητα f_s και το πλήθος αυτών είναι $N_s = f_s t_2$ ο δε δέκτης έχει λάβει κύματα για χρόνο t_2-t_1 με συχνότητα f_A και το πλήθος αυτών είναι

$$N_A = f_A (t_2 - t_1) \Rightarrow N_A = \frac{v_{\eta\chi} + v_A}{v_{\eta\chi} - v_S} f_s (t_2 - t_1) \Rightarrow N_A = \frac{v_{\eta\chi} + 0,145v_{\eta\chi}}{v_{\eta\chi} - 0,05v_{\eta\chi}} f_s (t_2 - t_1) \Rightarrow$$

$$N_A = \frac{1,145v_{\eta\chi}}{0,95v_{\eta\chi}} f_s (t_2 - t_1).$$

Σύμφωνα όμως με την άσκηση $N_A = 0,9N_s$ ή $\frac{1,145v_{\eta\chi}}{0,95v_{\eta\chi}} f_s (t_2 - t_1) = 0,9f_s t_2$ ή

$$\frac{1,145}{0,95} (t_2 - t_1) = 0,9t_2 \quad \text{ή} \quad 1,145t_2 - 1,145t_1 = 0,855t_2 \quad \text{ή} \quad 0,29t_2 = 1,145t_1 \quad (2)$$

Στο χρονικό διάστημα από $t=0$ έως $t=t_2$ το κινητό A διήνυσε διάστημα $s = v_A t_2$ ή $t_2 = \frac{s}{v_A}$ (3) ...

αντικαθιστώντας στην (2) τους χρόνους από την (1) και (3) παίρνουμε ... $0,29 \frac{s}{v_A} = 1,145 \frac{d}{v_A + v_{\eta\chi}}$ ή

$$0,29 \frac{s}{0,145v_{\eta\chi}} = 1,145 \frac{d}{0,145v_{\eta\chi} + v_{\eta\chi}} \quad \text{ή} \quad 2s = d \quad \text{ή} \quad \mathbf{s = 0,50 d}$$

Άρα σωστή η σχέση (β)

